

Legendás Lemezek

Supertramp: Breakfast in America

Ez az a lemez, amit egy jó lemezlovas, vagy rádiós mindig kéznél tart, és ha baj van, gyakran leforgat róla egy-két számot, megmentve ezzel az egész műsort. Nem is kell figyelni arra, hogy melyik nótá szójlon, hiszen mindegyik nagyszerű. A *Supertramp* korábbi felvételei is elsőrangúak voltak, és a későbbi korszak terméséből szintén érdemes válogatni, de kétségtelen, hogy ez a zenekar csúcsa. Maguk a tagok nyilatkoztak így, amikor már *Roger Hodgson* énekes, gitáros kiválása napirenden volt. Szerintük erre az időre érték el a művészi teljesítményük maximumát, és ekkor voltak a zenélésben együtt igazán.

Már az LP megjelenésének időzítése is nagyon jól sikerült. Angliában ugyanis 1979. a pangás éve volt. A nagy öregek, mint pl. a *Rolling Stones* egész évben nem csináltak semmit. A progresszív bandák fáradni látszóttak; a *Yes* a babérjain ült, az *ELP* pedig már gyakorlatilag nem létezett. A punkról kiderült, hogy egy céltalan szivdli, a disco pedig már kezdett snassz lenni. A *Pink Floyd* hagyott még októberig – a *Fal* megjelenéséig – egy kis időt, de a *Dire Straits*-en kívül ezt nem sokan tudták kihasználni. Az USA-ban a west coast előretörése (*Toto*, *Styx*, *Journey*) biztatónak tűnt, de ott is hiányzott egy univerzális nagy dobás, ami nemcsak egyes rétegek igényeit elégíti ki, hanem mindenki kedvence lehet. Ekkor kezdték a rádióállomások játszani a *Logical Song*-ot, a brit származású, Amerikában élő muzsikuskok által alapított *Supertramp* hatodik lemezéről kimásolt frenetikus slágert. Erre a számra és az egész lemezre valóban rá lehetett csettinteni, hogy „Na végre! Ez az!” Ha van a rockzenében tökéletes lemez, akkor a *Breakfast in America* az. Alapvetően zongoraközpontú a muzsika, amelyet műfajilag behatárolni nem lenne szerencsés. Vannak ugyanis stílusok, irányzatok és van a *Supertramp*. Óriási előnye ennek a zenének, hogy két szólóénekesre épül. Egyrészt az említett Hodgson „szopránja”, másrészt a zongorista *Rick Davies* blues-os hangja színesíti a mintaszerűen megkomponált dalokat. Rendkívül jó arányban használ az együttes fúvós hangszereket (saxofon, klarinét, harmonika,

tuba) úgy, hogy azok remekül kiegészítik, és nem uralkodnak a hangszerelésen. Olyan kiválóan muzsikál a kétvezéres banda, hogy az ő interpretálásukban viszonylag ötlettelen kompozíciókat is érdemes lenne meghallgatni, csak a kimunkált hangzás miatt. A *Breakfast in America* esetében ráadásul a témák olyan zavarbaejtően jók, hogy még egy gyengébb banda tolmácsolásában is bizvást megállná a helyüket. Nincs persze az a nagy ötlet, amit sajnálni kellene ezektől a vérbeli zenészekről, akik koncerteken is olyan profin játszanak, hogy az ember azt hihetné: playback az egész. De a *Supertramp* nem az a csalós fajta! Aki a kábitó effektusok, vagy a sok mindent eltakaráó szintetizátor parádék híve, annak persze lehet, hogy ez a lemez első hallásra csalódás lesz. De ha végighallgatja a *Gone Hollywood*-ot, vagy a *Take The Long Way Home*-ot, egész biztos, hogy úgy fogja érezni; valóban ez az, amit már nagyon régen keres. A dog-

matikus rockertől kezdve a könnyű élvezeteket hajtó hallgatóknak keresztül mindenkit megfog a *Supertramp* azzal, hogy nem zenél mellé, nem emészthetetlenül elvont, hanem magától értetődően teszi, amit kell: lenyűgöz és szórakoztat.

A lemez megjelenését egy nagyszabású világkörűli turné követte, amelynek összeállítására a *Paris* című albumon hallható. A repertoár megszerkesztésénél természetesen nagy hangsúlyt kapott az új anyag, de úgy tűnt, hogy az már sehol sem szorult be, hogy egy-egy előadáson a közönség a dalait még lelkesebben üdvözölje, mint a régebbi – és jegyezzük meg: nem gyöngébb – számokat. A *Supertramp*-et ha másért nem, azért érdemes hallgatni, mert közben teljesen hihetőnek tűnik még akár az is, hogy világunk a lehetséges világok legjobbjika.

(A *Disciplina* CD-szaküzlet kínálatából ajánlotta Papp Zoltán a lemezt.)

Legendás Kérdések

Mikor vált ki Roger Hodgson a zenekarból?
a) 1978 b) 1984 c) 1988

A helyes megfejtést a *Tinimagazin* címére küldhetitek be a megjelenést követő szerdáig. A szerencsés nyertes a *Disciplina* CD-szaküzlet által felajánlott *Supertramp* CD-t nyerheti meg.

Előző rejtélyünk megfejtése: a *Led Zeppelin* szólógitárosa volt *Jimmy Page*, és – a *Deep Purple* után – a *Whitesnake* énekes *David Coverdale*, akik a közelmúltban közös lemezt csináltak.

Nyertesünk: Jäger László (Domaszék).

Gratulálunk, a nyeremény átvehető az Oskola utcai *Disciplina* boltban.

Szegedi diákköltők antológiája

Egyedülálló ötlettel állt elő nemrég a Ságvári Endre Gimnázium három, irodalomkedvelő diákja: ha elegendő, és megfelelő színvonalú anyag áll rendelkezésükre, még ebben az évben összeállítják a Szegedi diák-költők antológiáját. A készülő kötet a város középiskolás diákjainak versterméséből ad majd körképet, és nyitott valamennyi szegedi gimnazista, szakközépiskolás vagy szakmunkástanuló írása számára. Hackl Krisztián, Labádi Gergely és Németh Dezső már felhívással fordult a szegedi középis-

kolák diákjaihoz, s szerkesztőségünk ehhez kíván most segítséget nyújtani. Felhívjuk tehát az érintettek figyelmét, verseiket a következő címre is eljuttathatják: Délmagyarország szerkesztősége, 6740 Szeged, Stefánia 10. A borítékra kérjük, írják rá: Szegedi diák-költők antológiája. A kezdeményező a művek megítélésére és a kötet szerkesztésére műbírálatban jártas szakembert kérnek majd fel, a kiadás támogatására pedig a szegedi cégek és intézmények segítségét várják.

Jean-Michel Jarre a Népstadionban augusztus 19-én

Gigantikus zenevarázs

Jean-Michel Jarre különleges művész. Indulásától kezdve egyike a szintetikus zene újító úttörőinek. Az elektronikus művészet és előadás mezején alkotta meg egyéniségét, anélkül, hogy közönsége életkori vagy osztályhatárok közé szorítható volna.

Jelensége valóban példátlan, az őt izgató vakmerő témák skálája és előadásainak tiszta, hamisítatlan hangulata leírhatatlan. Művészte átnyúlik a hangokból a vizuális képek és a pirotechnika birodalmába is. A legújabb technológiát alkalmazva Jean-Michel Jarre komplex élményt teremt, nemcsak történeteket mesél el a dalokon keresztül, érzéseket is közvetít a fényeken és képeken át. A zene, a fény- és a pirotechnika egymásra hatása kihangsúlyozza kompozícióinak különbözőségét. Azonban mindent a zene vezérel.

Jarre szinte egycsapásra változtatta meg a járt utat. *The Cage*, 1969-ben jelenik meg az első elektro-akusztikus zenei album. 1972-ben muzsikája bejut a Párizsi Operába, az „AOR” előadásával. Egy esztendővel később megjelenik a 2. album, a *Deserted palace*. Filmzenét ír *Jean Chapot*-nak, a *Les Granges Brulees*-hez, különféle háttérzenéket komponál hirdetések, színház-, balettelőadások és repülőterek számára. Világviszonylatban listavezető lesz 1976-ban, az *Oxygene* megjelenésekor, ekkor vonul be először a Guinness Rekordok Könyvébe. A produkciót máig is a francia lemezkiadás legfantasztikusabb eredményeként tartják számon. Két év múlva az *Equinoxe* megerősíti ezt a sikert, és újít az elektronikus ritmusok szek-

Jean-Michel Jarre hét óriáskoncertjét eddig milliók látták a világon. Lemezeiből több tízmilliót adtak el világszerte. De még nem volt egyetlen koncertturnéja sem. Mostanáig. Néhány hete ugyanis turnéra indult, melynek során augusztus 19-én Budapesten, a Népstadionban mutatja be gigantikus show-ját.

venciájának bevezetésével; ezt már 35 országban adják ki. 1979 július 14-én egymillió ember nézi Jean-Michel Jarre koncertjét Párizsban, a *Place de la Concorde*-on. Év múltán újabb nagysikerű album, a *Magnetic Fields*, az atmoszféra most jobban kötődik a Földhöz. A zene történetének egyik leglátványosabb koncertjét adja 1986-ban Houstonban, másfél millió ember ment el a „*Rendez Vous*”-ra. A következő óriáskoncertre 1990-ben jelenik meg a *Waiting for Cousteau*, mely két elkülönülő részt tartalmaz: „*Calypso*” – találkozása a szintetizátornak és a trinidad-i acéldoboknak; „*Cousteau-ra várva*” – környezetorientált, lebegő zene. Ebben az esztendőben a francia főváros ultramodern negyedében, a La Defense-ban kerül sor, amelyet két és félmillió lenyűgözött ember nézett meg. Újra bekerül a Guinnessbe. 1993 május 24-én pedig megjelent vadonatúj lemeze, a *Chronologie*.

Az új album mögötti inspiráció jóval szélesebb, mint szigorú szótári értelemben vett jelentése a kronológia szónak. Az album zenei kifejezése annak, amit Jean-Michel Jarre „az élet ritmusának” tart, az életerő mö-

götti mintáknak és szekvenciáknak. A DNS-től a kromoszómáig, reprodukív körök, szívverések, napok, hetek, hónapok, évszakok, évek, generációk jelennek meg előttünk. Az életünk kronológiája. Maga az album egy kört formál, az utolsó hang visszavisz minket a kezdethez.

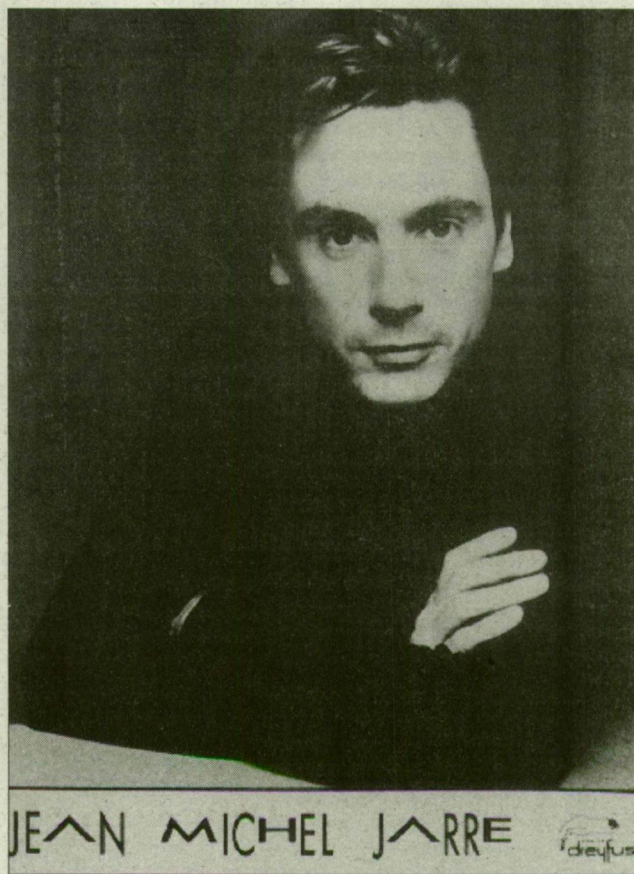
De nemcsak az új lemez jelent meg május 24-én, hanem ekkor nevezték ki Jean-Michel Jarre-t az Unesco jószolgálati nagykövetének, hogy hirdesse világszerte a „tolerancia” üzenetét.

– Ez nem díj vagy kitüntetés, hanem egy útlevél, hogy az ingujjamat feltűrve hasznos munkát végezhessek az Unesco-n keresztül – mondotta a díjról Mr. Jarre.

Ezt a célt szolgálja koncertsorozata, melynek első, európai része július végétől októberig tart. A világkörűli út Ázsiától Amerikáig terjedő szakaszát 1994-ben tesszik meg, majd 1995-ben, a „*Tolerancia Évében*” Párizsban fejezik be a gigantikus turnét.

Július és október között Jean-Michel Jarre 25 koncertet ad Európa-szerte. Négyszer annyit, amennyit az elmúlt 10 évben játszott. Óriási cuccal utazik végig a világon, szakértők szerint még soha nem használt művész ennyi technikai eszköz egy koncerten. Az eddigi, helyszíneken meglévő építészeti hátterek helyett most létrehozta saját „háttérét”: egy 150 méter hosszú és 24 méter magas fantáziavárost, amely variálható nagyságú modellekből és 12 gigantikus képernyőből áll. A kétórás vizuális megjelenítés mellett az illusztratív hanganyagot eddig nem publikált zenei részletekből szerkesztették össze. Jean-Michel Jarre meggyőződése, hogy a zenének teljesen körbe kell ölelnie a nézőket, ezért különleges hangsugárzó berendezést fejlesztett ki, felhasználva a *Párizsi Zenei Kutatóközpontban* eltöltött éveinek tapasztalatait. Maga ügyelt a látványtervezésre is. Nyolc emelet magas képernyőkre vetítettek 2 automata vetítőt, 5 nagyerejű lézer teszi lehetővé a dinamikus grafikus elképzelések megjelenítését, s még az égboltra is táncoló sugarakat rajzolnak. Turnéján kétszáz fős csapat kíséri, zenészek, művészek, roadok. A központi színpadon Jarre-t 7 zenész veszi körül, plusz egy százfős kórus.

Az Európa-turné Mont Saint Michel történelmi helyszínén kezdődött, a spanyolországi santiagoói Katedrálislól a brüsszeli Atomiumon és a Wembley arénán keresztül a Versailles-i kastélyokig tart. De ne feledjük: a turné része Budapest. Augusztus 19-én.

NE CSAK OLVASD – HALLGASD IS A TINIMAGAZINT!

Minden csütörtökön: 17.30 – 18.00 94.9 MHz